

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАДСЛУЧАНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НУВГП**

ЗБІРНИК ТЕЗ

Всеукраїнська науково-практична конференція

**«ПРИРОДНО – РЕСУРСНИЙ КОМПЛЕКС ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ
В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»**

присвячена пам'яті та 100-річчю
з Дня народження професора Степана Антоновича Генсірука

Березне - 2023

Природно – ресурсний комплекс Західного Полісся в контексті сталого розвитку : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти, м. Березне, 16-17 травня 2023 року. [Електронне видання]. Березне : НСІ НУВГП, 2023. 212с.

Співорганізатори конференції

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТОВАРИСТВА ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ
ВСП «БЛФК» НУВГП
ННІ АГРОЕКОЛОГІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ НУВГП
НЛТУ
УМАНСЬКИЙ НУС
СУМСЬКИЙ НАУ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА
РДГУ
ГО «РІВНЕНСЬКИЙ ЦЕНТР МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
ДП «Ліси України» філія «СОСНІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»
ДП «Ліси України» філія «БЕРЕЗНІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати актуальних наукових досліджень з питань розвитку лісового господарства, екологічних проблем Західного Полісся України та України вцілому, функціонування природно – заповідних фондів та історико – культурологічні проблеми розвитку регіонів.

Редакційна колегія

Фізик І.В., к.с.-г.н., доцент, директор Надслучанського інституту НУВГП;
Івашинюта С.В., к.с.-г.н., завідувач кафедри лісівництва Надслучанського інституту НУВГП;
Грицюк І.І., заступниця директора з навчальної роботи Надслучанського інституту НУВГП;
Пристапа С.В., к.с.-г.н., Надслучанський інститут НУВГП;
Макарчук О.В. к.т.н., доцент, Надслучанський інститут НУВГП;
Кондратюк Н.В., ст. викладачка, Надслучанського інституту НУВГП;
Писаренко В.О. ст. викладач, Надслучанського інституту НУВГП;
Ціпан Ю.Р., аспірантка, НУВГП.

Рекомендовано Вченої радою Надслучанського інституту НУВГП.

Протокол №5 від 30 травня 2023 р.

УДК 63.630

Надслучанський інститут
Національного університету
водного господарства та
природокористування, 2023

Генсірук Степан Антонович

Надслучанський інститут Національного університету водного господарства та природокористування глибоко завдячує Степану Антоновичу Генсіруку за вагомий внесок у розвиток успіху нашого закладу освіти.

Перші роки існування інституту були нелегкі. І завдяки потужному складу науковців, які небайдуже віднеслися до створення та розвитку нашого Надслучанського інституту ми сьогодні є конкурентноспроможними на освітній ниві. Одним з цих поважних людей є Степан Антонович Генсірук. Він став лектором не лише для здобувачів освіти, а й прикладом, взірцем для науково-педагогічного складу. Увесь період своєї освітньої діяльності Надслучанський інститут НУВГП користується науковими доробками Генсірука.

Донька Степана Антоновича Марія Нижник продовжила роботу батька і активно займається науковою діяльністю у сфері природокористування. Пані Марія, *професорка*, докторка економічних і соціальних наук Джеймс Хаттон Інституту, м. Абердин-Данді, Шотландія, також зробила вагомий внесок в розвиток нашого інституту. Студенти з захопленням відвідували її лекції.

Професор Генсірук опублікував численні наукові статті та монографії. Науковий доробок Степана Антоновича становить 840 наукових праць, зокрема 30 фундаментальних монографій. Під його керівництвом були захищені 28 кандидатських та п'ять докторських дисертацій. Його книги «Ліси України» та «Українська енциклопедія лісівництва», опубліковані у роки коли він працював в НЛТУ України (ЛЛПІ та УкрДЛТУ на той час) отримали високу оцінку фахівців усього світу. У них вперше були представлені такі важливі питання: еволюція лісів і лісового господарства в нашій країні; типологічна характеристика лісів; теоретичні основи комплексного лісогосподарського районування як основи сталого ведення лісового господарства; механізми лісовідновлення та лісовідтворення в букових, дубових і смерекових лісах Карпат; системи управління лісами для оптимізації лісокористування, підтримки природного відтворення основних деревних порід та вирощування високопродуктивних і біологічно стійких лісових насаджень; принципи поширення лісів у природних зонах України; теоретичні підходи до сприяння покращенню агроландшафтів щодо їх соціально-економічних, візуальних та екологічних компонентів; механізми забезпечення стійкості лісових екосистем та збереження біорізноманіття.

6 січня 2023 року українська та світова лісова наука відзначила 100-річчя від дня народження професора, доктора наук Степана Антоновича Генсірука (1923-2014 рр.). Степан Антонович не лише видатний вчений, а водночас людина виняткового таланту – чудовий український співак, учень всесвітньо відомої співачки Соломії Крушельницької.

У його житті було чимало яскравих моментів, скажімо будучи головою відділення Національної академії наук України, професор Генсірук з надзвичайною самовідданістю та великими особистими зусиллями виступив на захист українських лісів, які залишалися надмірно експлуатованими від післявоєнних до середини – 1970-тих років. Він сприяв збереженню унікальних

лісових екосистем, у тому числі букових пралісів Карпат, і перегляду існуючих на той час поглядів на ліс як джерело деревини до визнання багатогранних благ і функцій лісу.

Професор Генсірук Степан Антонович є дійсним членом чотирьох спеціалізованих академій: інженерної, екологічної, лісівничої і технологічної кібернетики.

Член Наукового товариства ім. Шевченка.

Заслужений діяч науки і техніки України

Заслужений працівник народної освіти України

Відзнака “Відмінник лісового господарства України”.

За вагомий внесок у розвиток вітчизняного і світового лісівництва та плідну науково-дослідну, викладацьку, громадську роботу Указом Президента України від 23 квітня 2008 року професор С.А. Генсірук нагороджений орденом “За заслуги”. В цьому ж році Академія наук України нагородила науковця срібною медаллю за сприяння розвитку академічної науки. У 2000 році, Міжнародна спілка лісових дослідницьких організацій (IUFRO) нагородила С.А. Генсірука золотою медаллю і дипломом Лауреата. Вперше з часу заснування IUFRO, ця найвища нагорода пішла до українського вченого.

**Директор Надслучанського інституту НУВГП,
к.с.-г.н., доцент Ігор ФІЗИК**

ЗМІСТ

Мошинський В.С., Клименко М.О., Фізик І.В., Буднік З.М. СУЧАСНИЙ СТАН ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	10
Башлай В.М. ІННОВАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	13
Безсонний В.Л., Третьяков О.В., Пляцук Л.Д. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ВОДНИХ РЕСУРСІВ НА ОСНОВІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕНТРОПІЇ	17
Белюшко П.С., Микитин Т.М. ГРАНТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИРОДООХОРОННИХ УСТАНОВ.....	21
Берташ Б.М., Володимирець В.О. ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ РІВНЕНЩИНИ	24
Бедункова О.О., Ціпан Ю.Р. ГРУНТОВА МЕЗОФАУНА ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ РЕАКЦІЇ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ НА АНТРОПОГЕННІ ЗМІНИ.....	27
Бельська О.В. АНАЛІЗ ХАРАКТЕРИСТИК НАСАДЖЕНЬ ПОЛІСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА ЩОДО ЇХ СТІЙКОСТІ ДО ВРАЖЕННЯ ШКІДНИКАМИ.....	30
Білоус І.І., Марко В.П., Мельник А.В. СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРІОРИТЕТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	33
Буднік З.М., Ковальчук Н.С., Кльоп О.О. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ	35
Бухальська Т.В. ПРОБЛЕМАТИКА ФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ У РІВНЕНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	37
Власюк В.П., Фізик І. В., Грицюк В. В., Грицюк І.І., Кльоп Л.Л. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ БІОТЕХНІЧНИХ СПОРУД ДЛЯ РАТИЧНИХ МИСЛИВСЬКИХ ТВАРИН В УГІДДЯХ.....	41
Володимирець В.О., Васильчук К.П., Берташ Б.М. ОПТИМІЗАЦІЯ ОХОРОНИ РАРИТЕТНИХ ВИДІВ ФЛОРИ ЛІСОВИХ ФІТОЦЕНОЗІВ ШЛЯХОМ ЗДІЙСНЕННЯ БІОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ	45
Волошин В. В. ЯКІСНІ УМОВИ ПРОЖИВАННЯ РАТИЧНИХ ТВАРИН У ПВТП «ІМПУЛЬС» ТА СТРУКТУРА УГІДЬ ГОСПОДАРСТВА	50
Ворон В.П., Івашинюта С.В., Грицюк І.І., Ковальчук Н.С. АЕРОТЕХНОГЕННІ ЗМІНИ СОСНЯКІВ ПОЛІССЯ	52
Ворон В.П., Івашинюта С.В., Ткач О.М., Прохор О.В., Панчук В.В. ПРОГЕННЕ ПОШКОДЖЕННЯ СОСНОВИХ ЛІСІВ В ПОЛІССІ.....	57

Герасимчук Г.В. ТРАВ'ЯНИЙ ПОКРИВ ГРАБОВО-ДУБОВИХ НАСАДЖЕНЬ В УМОВАХ КІВЕРЦІВСЬКОГО НПП «ЦУМАНСЬКА ПУЩА».....	62
Гребенщиков В. О., Слижук В.В., Пахарь У.В. ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРИЗНОМАНІТТЯ МІКОБІОТИ ЯК ОДНА З ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАСАД СТАЛОГО РОЗВИТКУ	66
Гуць Ю.П. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗШИРЕНОГО ВІДТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ	69
Даниленко О.М., Мостепанюк А.А., Румянцев М.Г., Ющик В.С. ВПЛИВ МІКРОБНОГО ПРЕПАРАТУ «ПОЛІМІКСОБАКТЕРИН» НА БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА МАСУ ОДНОРІЧНИХ СІЯНЦІВ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ ІЗ ЗАКРИТОЮ КОРЕНЕВОЮ СИСТЕМОЮ В ДП «ХАРКІВСЬКА ЛНДС».....	72
Дмишук М.Д., Вибойчик О.О., Ціпан І.В., Банацький О.Р., ВИГОТОВЛЕННЯ SIP-ПАНЕЛЕЙ, ЯК АЛЬТЕРНАТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ВІДХОДІВ ДЕРЕВИНИ	75
Дриманова Л.М. УДОСКОНАЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ОБЛІКОВОГО ВІДОБРАЖЕННЯ ПРОДУКЦІЇ ЛІСІВНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	78
Дроздовський А.Б. Огородник Н.З. СИСТЕМА NO-TILL ЯК ЕЛЕМЕНТ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ Й ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ.....	81
Дурицький М.О., Піціль А.О. ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДП «НОВОГРАД- ВОЛИНСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК»	83
Загвойська Л.Д. ПІДХОДИ ДО ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЩОДО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	86
Жежжун І.М., Торосов А.С., Калашніков А.О. ПОТОЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЛОВОЇ ДЕРЕВИНИ ДУБУ ЗА ЛІСОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ	88
Зубкович І.В., Зубкович В.В., Мартинюк В.О. ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ТЕРІОФАУНИ НОБЕЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	92
Карпович М. С., Ткачук Р. С., Жилінський І. В. ОСОБЛИВОСТІ РІЗНОМАНІТТЯ РОСЛИННОСТІ МАЛИНЩИНИ	97
Касянчик О.В., Кондратюк Н.В., Писаренко В.О. БІОЛОГІЧНА ТА ЕКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЯЛИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ В БЕРЕЗНІВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ДЕНДРОЛОГІЧНОМУ ПАРКУ ..	100
Клименко О.М., Гончар В.М., Копій М.Л. ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ЗАПАСУ БЕРЕЗОВО-СОСНОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ ЗА КЛАСАМИ БОНІТЕТУ	103

Ковальчук Н.П., Толстушко Н.О. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЗБАГАЧЕННЯ ФІТОРІЗНОМАНІТТЯ У МІСТАХ ВОЛИНИ	107
Кондратюк Н.В., Ніжаловський Ю.В., Писаренко В.О. З ДОСВІДУ ІНТРОДУКЦІЇ ГОРІХА МАНЬЧЖУРСЬКОГО (JUGLANS MANDSHURICA MAX.) В УМОВАХ МАЛОГО ПОЛІССЯ РІВНЕНЩИНИ.....	110
Кравчук Р.М., Блюсюк Н.Л., Кравчук Т.О. СТАН ДЕРЕВНО-ЧАГАРНИКОВИХ РОСЛИН НА ТЕРИТОРІЇ АТ «ГАЛИЧФАРМ»	112
Кратюк О.Л., Клим В.В., Сергійчук Б.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДІЕЛЕКТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У ВИВЧЕННІ ЕЛЕКТРОФІЗІОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ДЕРЕВНИХ ПОРІД.....	116
Курепін В.М. ЗБЕРЕГТИ ЕКОЛОГІЧНИЙ БАЛАНС НА КІНБУРНІ: ОБСТАВИНИ ЗАПОВІДНОЇ ТЕРИТОРІЇ ВОЄННОГО ТА ПОСТВОЄННОГО ЧАСУ	118
КУТЯ М.М., КУТЯ М.М. РОЗПІЗНАВАННЯ ТИПІВ ЛІСОПАРКОВИХ ЛАНДШАФТІВ ЗЕЛЕНОЇ ЗОНИ М. КИЄВА ШЛЯХОМ АНАЛІЗУ КОСМІЧНИХ ЗНІМКІВ МЕТОДАМИ МАШИННОГО НАВЧАННЯ	122
Лакида П.І., Белюшко П.С., Кватирко О.М. ПРОГНОЗНІ ВТРАТИ ЕКОЛОГІЧНИХ ФУНКЦІЙ ЛІСІВ УКРАЇНИ У НАСЛІДОК ВІЙНИ	125
Левченко В.Б., Федяй Е.Р., Яжук І.М. СУЧАСНИЙ СТАН ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ В УМОВАХ ЕДАТОПІВ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ НА ПРИКЛАДІ КОРБУТІВСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ДЕРЖАВНОГО ПІДПІЄМСТВА «ЗАРІЧАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	128
Мазепа В.Г., Хоєцький П.Б., Делеган І.І. ВЕДЕННЯ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ	132
Макарчук О.В., Дмишук М.Д., Приступа В.М. ОСОБЛИВОСТІ РЕМОНТУ ТА УТРИМАННЯ ЛІСОВИХ ДОРІГ	135
Максютов А.О. ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ ПРИ ФОРМУВАННІ ЛІСОПАРКОВИХ ЗЕЛЕНИХ ПОЯСІВ	137
Маланчук Є.З., Васильчук О.Ю., Засць В.В. МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННИЙ КОМПЛЕКС РІВНЕНСЬКО-ВОЛИНСЬКОГО РЕГІОНУ	140
Мерленко Н.О., Мерленко І.М., Ковальчук Н.С. ПОШИРЕННЯ ПОПУЛЯЦІЇ ЛЮБКИ ДВОЛИСТОЇ НА ТЕРИТОРІЇ КІВЕРЦІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ЦУМАНСЬКА ПУЩА»..	143
Мироненко І.Г. Косолап М.П. ЕФЕКТИВНІСТЬ ГЕРБІЦИДІВ У ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ ЗА ТЕХНОЛОГІЇ NO-TILL	145

Миронець М.А. РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК ОДИН ІЗ СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	147
Мудрак О.В., Єлісавенко Ю.А. ОЦІНКА СТАНУ СУКЦЕСІЙНИХ ПРОЦЕСІВ КАР'ЄРНО-ВІДВАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ ГІРНИЧО-ПРОМИСЛОВИХ ЛАНДШАФТІВ СХІДНО-ПОДІЛЬСЬКОГО ПОДНІСТЕР'Я.....	149
Музиченко О.С. ФІТОЦЕНОТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УГРУПОВАНЬ ІЗ УЧАСТЮ <i>PLATANHERA BIFOLIA</i> (L.) RICHT. У КІВЕРЦІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРИРОДНОМУ ПАРКУ «ЦУМАНСЬКА ПУЩА»	154
Novak A. CLIMATOGENIC RESPONSE OF THE COMMON OAK'S (<i>QUERCUS ROBUR</i> L.) RADIAL GROWTH OF DIFFERENT AGES IN THE CONDITIONS OF THE VOLYN HIGHLAND	156
Орлов О.О., Жуковський О.В., Бородавка В.О., Бородавка О.Б., Матейчик В.І., Турич В.В. ОМЕЛА АВСТРИЙСЬКА (<i>VISCUM ALBUM</i> SSP. <i>AUSTRIACUM</i> (WIESB.) VOLLM.) У ВОЛИНСЬКОМУ ПОЛІССІ: СУЧАСНА ЗАГРОЗА СОСНОВИМ ЛІСАМ	159
Остапчук С.М., Остапчук О.П., Німкович Р.С. ГЕОГРАФІЧНІ ЦЕНТРИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ТУРИСТИЧНІ ОБ'ЄКТИ.....	162
Панкова С.О. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОСМУГ	165
Писаренко В.О., Приступа В.М., Семенюк М.В., Дмишук М.Д. АНАЛІЗ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ РОЗСАДНИЦТВА ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	168
Прищепка А.М., Буднік З.М., Грицюк І.І., Грицюк В.В. НАУКОВІ ОСНОВИ АНТРОПОГЕННОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ	170
Семенюк М.В., Приступа В.М., Писаренко В.О., Дмишук М.Д. АНАЛІЗ ТАКСАЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ ТА УМОВ РОСТУ ЯЛИНИ ШРЕНКА В УМОВАХ БЕРЕЗНІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ	173
Семенюк М.В., Ціпан Ю.Р., Нагорний В.О. АНАЛІЗ ДЕНДРОФЛОРИ БЕРЕЗНІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ	175
Солодка Т.М., Коробчук С.М., Солодка О.В. ЗАХОДИ ПО ПОКРАЩЕННЮ ПРОДУКТИВНОСТІ ДЕРЕВОСТАНІВ	177
Susidenko I. ECONOMIC PRIORITIES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINE.....	179

Сухович В.М., Мелешук О.О., Копій Л.І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДЕРЕВОСТАНІВ В СУБОРОВИХ УМОВАХ НА ДІЛЯНКАХ ПОРУШЕНИХ ВИДОБУТКОМ БУРШТИНУ	183
Толстушко Н.О., Ковальчук Н.П., Толстушко М.М. АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ЛІСОВИХ МАШИН.....	186
Федонюк В.В., Жадько О.А., Федонюк М.А. ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ БІОЦЕНОЗІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ОБ'ЄКТІВ ЛУЦЬКА.....	188
Фізик І.В., Копій С.Л., Копій Л.І. ВПЛИВ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ НА ІНТЕНСИВНІСТЬ ЕРОЗІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ МАЛОГО ПОЛІССЯ ТА ВОЛИНСЬКОЇ ВИСОЧИНИ.....	191
Fyzyk I.V., Prokhor O.V., Kvatyrko O.M., Zaiets V.V., APPLICATION OF FORESTRY RECLAMATION ON LANDS DISTURBED BY ILLEGAL AMBER MINING	195
Чернявський М.В. КАРАСИНСЬКІ ПРИРОДНІ ЛІСИ - ПРАЛІСОВІ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ	197
Шершун М.Х., Микитин Т.М., Діковицький В.М., SWOT-АНАЛІЗ РОБОТИ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ	202
Ширко Б.Ф., Івашинюта С.В., Дмищук М.Д. СТАН ТА ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ В ПІДПРИЄМСТВАХ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА	205
Шпір Н.С. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ КУЛЬТУР СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ	208
Ященко Ю.А., Піціль А.О. ВРОЖАЙНІСТЬ Й АДАПТИВНІСТЬ СОРТІВ ЧАСНИКУ ОЗИМОГО В УМОВАХ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ....	211

УДК 528. 48 (075,8)

Максютов А.О., д., к.п.н., (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань)

ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ ПРИ ФОРМУВАННІ ЛІСОПАРКОВИХ ЗЕЛЕНИХ ПОЯСІВ

Лісопаркові зелені пояси є обов'язковим чинником збалансованого функціонування та розвитку міського ландшафту. Вони є просторовими ареальними об'єктами. Геодезичні роботи при формуванні лісопаркових зелених поясів включають два етапи. На першому етапі вимірюють та будують модель території розташування зеленої зони. На другому етапі здійснюють винесення в натуру та коригування проектної моделі лісопаркового зеленого поясу. Доповненням до геодезичних робіт є проектування зони та вирішення правових питань щодо розміщення зони та вилучення ділянок, що потрапляють до цієї зони.

Лісопаркові масиви – найважливіший чинник збалансованого функціонування та розвитку міського ландшафту. Їх формування проводять із використанням геодезичних робіт. Будь-який вид геодезичних робіт заснований на застосуванні геодезичних технологій та побудові просторових моделей. При вирішенні прикладних завдань просторові моделі будують шляхом виділення суттєвих параметрів з позиції важливості розв'язання прикладного завдання (Хохлов, 324).

Геодезичні роботи при формуванні лісопаркових зелених поясів засновані на побудові просторової моделі території або територіальної моделі та подальшого використання цієї моделі. Модель лісопаркового зеленого поясу є просторовою ареальною моделлю. Тому вона або вписується в територіальну модель, або піддається реконфігурації. В силу цього при формуванні лісопаркових зелених поясів використовують дві моделі: територіальну модель можливого розміщення та ареальну модель самих лісопаркових зелених поясів.

Відповідно геодезичні роботи поділяються на дві групи. Перша група пов'язана зі зйомкою території, друга група геодезичних робіт пов'язана з виносом в натуру проекту або реконфігурацією лісової смуги відповідно до проекту. Таким чином, у цьому виді робіт необхідно застосовувати наступні моделі: планову територіальну модель можливого розміщення, тривимірну територіальну модель можливого розміщення, планову проектну модель, тривимірну проектну модель, планову ареальну модель розміщення, тривимірну ареальну модель розміщення лісопаркових зелених поясів. Їх застосовують залежно від ситуації, рельєфу та поставленої задачі (розміщення, реконфігурація) (Ранський, 68).

Основним видом робіт формування лісопаркових зелених поясів є межування. Межування лісопаркових зелених поясів є комплексом робіт із

встановлення, відновлення і закріплення меж лісопаркових зелених поясів. Межування лісопаркових зелених поясів проводиться:

– як технічний етап реалізації затверджених проектних рішень про місцезнаходження кордонів лісопаркових зелених поясів при утворенні нових або реконфігурації існуючих лісопаркових зелених поясів (встановлення кордонів);

– як захід щодо уточнення розташування на території кордонів лісопаркових зелених поясів за відсутності достовірних відомостей про їхнє розташування шляхом узгодження кордонів на території (упорядкування кордонів);

– як захід для відновлення біля кордонів лісопаркових зелених поясів за наявності у національному земельному кадастрі відомостей, дозволяють визначити положення кордонів на місцевості з точністю межування лісопаркових зелених поясів (відновлення біля кордонів лісопаркових зелених поясів) (Білокриницький, 64).

Межування лісопаркових зелених поясів проводиться відповідно до технічного завдання виконання робіт. Технічне завдання готується замовником або за його дорученням підрядником на основі проекту територіального землеустрою або відомостей державного земельного кадастру про земельну ділянку, що надаються у вигляді виписок у формі кадастрової карти (плану) земельної ділянки. Межування лісопаркових зелених поясів включає такі роботи:

– підготовчі роботи;
– складання проекту кордонів лісопаркових зелених поясів;
– повідомлення осіб, права яких можуть бути порушені під час проведення межування;

– визначення кордонів лісопаркових зелених поясів на місцевості, їх узгодження та закріплення межовими знаками;

– визначення координат межових знаків;

– визначення площі лісопаркових зелених поясів;

– складання карти (плану) меж лісопаркових зелених поясів;

– формування землевпорядної справи;

– Затвердження землевпорядної справи в установленому порядку.

Відновлення кордонів лісопаркових зелених поясів виключає наступні види робіт:

– узгодження кордонів лісопаркових зелених поясів на місцевості;

– визначення координат межових знаків;

– визначення площі лісопаркових зелених поясів;

– складання карти (плану) лісопаркових зелених поясів або карти (плану)

меж лісопаркових зелених поясів (Мамонов, 403).

Матеріали межування та карта (план) лісопаркових зелених поясів або карта (план) меж лісопаркових зелених поясів формується у землевпорядну справу у кількості не менше двох екземплярів.

Лісопаркові зелені пояси займають особливе становище серед моделей інформаційних ситуацій та моделей територій. Лісопаркові зелені пояси є одночасно частиною міста та частиною ландшафту. Взаємозв'язок міста та ландшафту виділяє дві основні позиції планування: з одного боку, лісопаркові зелені пояси розглядається як розділовий елемент міста та передмістя. Відповідно до цієї точки зору, лісопаркові зелені пояси призначені для захисту компактної міської форми. З іншого боку, лісопаркові зелені пояси сприймається як сполучний елемент міста та природнього середовища. Відповідно до цієї точки зору, лісопаркові зелені пояси розглядається як зелена середина.

До лісопаркових зелених поясів застосовні всі методи інформаційного моделювання, методи систем автоматизованого проектування та методи моделювання із застосуванням геоінформаційних систем (Неумивакин, 184).

Інформаційне моделювання лісопаркових зелених поясів пов'язане із загальною теорією інформаційного моделювання та теорією просторового моделювання, формування зон лісопаркових зелених поясів пов'язане із геодезичним забезпеченням. Лісопаркові зелені пояси відіграють особливу роль у екології. Інформаційне моделювання є основою екологічного моделювання. Моделі лісопаркових зелених поясів є основою екологічних систем. Лісопаркові зелені пояси пов'язані з моделюванням як просторових ситуацій, так і проектів розвитку лісопаркових зелених поясів і всієї міської території (Баран, 618).

Метамоделі лісопаркових зелених поясів має здатність породження різних просторових моделей. Формування лісопаркових зелених поясів можна розглядати як нову, яка не має аналогів, геодезичну технологію, яка доповнює існуючі технології проектування лісопаркових зелених поясів.

Аналіз досліджень, показує доцільність запровадження нового поняття ситуаційна модель лісопаркових зелених поясів. Актуальною є проблема великих даних при формуванні лісопаркових зелених поясів і проблему застосування мультиагентних систем для моделювання динаміки міського середовища, включаючи лісопаркових зелених поясів.

1. Баран П. І. Інженерна геодезія: монографія. Київ: ПАТ «Віпол», 2012. 618 с.
2. Білокриницький С. М. Топографія і геодезія: метод. посібник. Чернівці: Рута, 2001. 64 с.
3. Мамонов К. А. Територіальний розвиток використання земель регіону: напрями та особливості оцінки: монографія. Харків: нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 403 с.
4. Неумивакин Ю. К., Перский М. К. Земельно-кадастрові геодезичні роботи: посіб. Київ: Колос, 2006. 184 с.
5. Ранський М. П. Геодезичні роботи в землевпорядкуванні: метод. посіб. Чернівці: Рута, 2007. 68 с.
6. Хохлов Г. П. Теорія і практика розрахунку й оцінки точності інженерно-геодезичних вимірювань: монографія. Кременчук: КрНУ, 2017. 324 с.